

Datum
2024-06-18

Ert referensnummer
A2024/00424
Vår referens
Hannes Sjöberg

Arbetsmarknadsdepartementet
a.remissvar@regeringskansliet.se
heidi.bogren@regeringskansliet.se

Remissvar – Delbetänkande av delegationen mot arbetslivskriminalitet (SOU 2024:14)

Almega Serviceföretagen är bransch- och arbetsgivarorganisationen för landets serviceföretag, där branscherna städning, hemservice, facility management, fönsterputs, och sanering ingår. Totalt har föreningen 1 300 medlemsföretag som tillsammans sysselsätter över 55 000 personer. Samtliga medlemmar i Almega Serviceföretagen har kollektivavtal.

Serviceföretagens synpunkter

Serviceföretagen tillstyrker förslaget i huvudsak och anser att bekämpningen av arbetslivskriminalitet är viktig. Både för våra medlemsföretag och den sunda konkurrensen, men framför allt för de utsatta arbetstagarna.

Serviceföretagen har ett antal synpunkter som bör tas i beaktande vid utformning av förslagen. Några av förslagen har en risk att innebära stora konsekvenser för seriösa företag som på intet sätt bedriver arbetslivskriminalitet. Detta behöver delegationen och regeringen ta i beaktning.

Myndighetssamverkan

Almega Serviceföretagen tillstyrker att göra det lättare för myndigheterna att dela information. Det är en viktig del i att bekämpa arbetslivskriminalitet. Serviceföretagens medlemmar förlorar på den osunda konkurrens som blir till följd av arbetslivskriminalitet.

Det är samtidigt viktigt att man har respekt för den inskränkning i folks integritet det innebär att ta bort sekretess. Almega Serviceföretagen anser

att det i detta fall är proportionerligt för att på ett effektivt sätt kunna bekämpa arbetslivskriminalitet.

Serviceföretagen tillstyrker även att ge ansvarig samordnande myndighet ett förstärkt kansli. Almega Serviceföretagen vill även lyfta att det förstärkta kansliet eventuellt bör ansvara för samordningen av partssamråden i de branscher där det existerar. Detta för att få en starkare röd tråd genom arbetet mot arbetslivskriminalitet.

I dag är Almega Serviceföretagen sammankallande till städbranschens partssamråd. Det fungerar bra, men vi ser möjligheter till ytterligare effektivt arbete om det hade funnits ett förstärkt kansli som hade ansvarat för det.

När det gäller frågan om att informationen till utsatta arbetstagare behöver stärkas vill Almega Serviceföretagen lyfta de projekt som vi tillsammans med Fastighetsanställdas förbund och numera även Kommunal driver. Det handlar om uppsökande verksamhet där en utsatt arbetstagare erbjuds arbete vid ett seriöst företag. Liknande upplägg hade kunnat fungera även i andra branscher.

Almega Serviceföretagen tillstyrker att samråd mellan myndigheter och arbetsmarknadens parter bör utvidgas till fler branscher.

En gemensam tipsfunktion

Almega Serviceföretagen ser både fördelar och risker med en gemensam tipsfunktion. Vi vill därmed varken tillstyrka eller avstyrka förslaget.

Fördelarna är som delegationen framför i delbetänkandet.

Almega Serviceföretagen vill dock lyfta vikten av att man i utformningen och i användningen av tipsfunktionen bör vara medveten om risken för falska tips. Det skulle exempelvis kunna vara så att ett företag lämnar falska tips för att röja undan konkurrens.

Delegationen nämner att denna risk finns redan i dag, vi anser att risken kommer öka vid en gemensam tipsfunktion. Det är särskilt värt att beakta när det kommer till möjligheten att vara anonym. Om man öppnar för möjligheten att ge falska tips hade det kunnat ge väldigt negativa konsekvenser för en sund marknad. Vi upplever inte att delegationen uppfattar hur stor risk detta är.

Det finns även en risk att företagshemligheter sprids, varför det är viktigt att ansvarig personal från den myndighet som tar emot tipsen är välutbildad i vad som får spridas till övriga myndigheter. I ett första steg behöver en filtrering finnas för att företagshemligheter inte ska spridas.

I 4.10.3 nämns det att obehöriga angrepp på företagshemligheter kan leda till sanktioner som straff, skadeståndsansvar och vitesförbud. Vi ställer oss frågande till hur man ska kunna utfärda det vid anonyma tips som röjer företagshemligheter.

Förslaget om en gemensam tipsportal behöver utredas vidare och svar på våra farhågor behöver presenteras innan vi känner oss bekväma med att tillstyrka förslaget.

Arbetsmiljöverkets möjlighet att dela information till arbetsmarknadens parter

Almega Serviceföretagen avstyrker att Arbetsmiljöverket ska få lämna ut uppgifter till arbetsmarknadens parter, i den utsträckning sekretess inte hindrar det.

Anledningen till att Serviceföretagen avstyrker förslaget är att det öppnar för en situation där myndigheter kontrollerar kollektivavtal och gör en bedömning för att sedan informera parterna. Det är att blanda ihop rollerna för olika organisationer. Det är parternas uppgift att kontrollera att kollektivavtalen följs. Arbetsmiljöverket har i uppgift att kontrollera att arbetsmiljön på arbetsplatserna är enligt lag.

Denna gränsdragning är viktig av flera anledningar. Dels finns det en poäng med att parterna är de som agerar inom sitt mandat. Dels ser vi en risk att Arbetsmiljöverket om de hade fått denna uppgift hade fokuserat oproportionerligt mycket på det, vilket hade kunnat innebära att andra arbetsuppgifter hade fått en lägre prioritet. Både parterna och myndigheterna vill samma sak när det kommer till arbetslivskriminalitet, just därför är det av vikt att vi fokuserar på våra egna arbetsuppgifter för att inte ytterligare gränsdragningsproblematik ska uppstå.

För Almega Serviceföretagen

Marcus Lindström, Chef Serviceföretagen

Hannes Sjöberg, Näringspolitisk expert